

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache,

judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Petru Moraru,
Nadejda Toma,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de
procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie
și avocatul Jigău Radu în numele inculpatului Dudco Iuri, prin care se solicită
casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 aprilie 2015 și
deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2015, în
cauza penală în privința lui

Dudco Iuri

Zgureanu Stanislav

Gojan Maxim

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 03.01.2015 - 21.04.2015;

instanța de apel: 04.06.2015 - 11.12.2015;

instanța de recurs: 02.08.2016 - 14.02.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală
legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21 aprilie 2015,
Zgureanu St. și Gojan M. au fost achitați de sub învinuirea săvârșirii
infracțiunilor prevăzute de art. 42, alin. (5), 248 alin. (5), lit. b), d), 27, 42 (5), 248
alin. (5), lit. b), d) Cod penal, deoarece faptele acestora nu întrunesc elementele
constitutive ale infracțiunilor imputate.

Prin aceeași sentință, Dudco Iu. a fost condamnat în baza art. 42 alin. (5), 248
alin. (5) lit. b), d) Cod penal, la 4 ani închisoare și în baza art. art. 27, 42 alin. (5),
248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, 3 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin
cumul parțial al pedepselor aplicate lui Dudco Iu. i-a fost stabilită pedeapsa
definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni închisoare, iar

conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, în perioada nestabilită de organul de urmărire penală Oprean S., acționând în calitate de autor al infracțiunii, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Dudco Iu., având ca scop trecerea peste frontiera de stat a produselor din textil în asortiment, a creat un plan criminal. Astfel, la 16.03.2012, Oprean S., în scopul realizării planului său criminal, a înregistrat în autoproclamată "*Republica Moldovenească Nistreană*", societatea comercială "Trimex" SRL, numărul de înregistrare 1-023-5657, codul fiscal 0200044782, codul fiscal pe teritoriul Republicii 1012615000291, adresa juridică: or. Tiraspol, str. Gvardeiscaia, 29, ap. 68, fiind numit în calitate de director al acesteia. Ulterior, în scopul realizării planului său criminal, a expedit din portul maritim al or. Odessa, Ucraina, în adresa "Trimex" SRL, cu mijloacele de transport BH 6757 CH/BH 3305 XP și BH 6599 BX/BH 5427 XP, mărfuri - țesături din fire de filamente sintetice vopsite, indicate în invoice nr. 15/04/12 - MD, în valoare de 64 155 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituiau suma de 767 165,13 lei, cu greutate de 27 800 kg și indicate în invoice nr. 20/04/12-MD, în valoare de 63 771,48 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 762 578,99 lei, cu greutatea de 27 136,80 kg, invoice, care au fost perfectate de către agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&EXP Co" LTD, cu adresa nr. 1704, 17th Floor, Haizbvou International, Shaoxing, Zhe Juang, China. La 12.06.2012, lotul de marfă indicat, în valoare totală de 1 529 744,12 lei, a trecut frontiera RM, ajungând la postul vamal Chișinău 3.

În circumstanțele nestabilite, Oprean S. și Dudco Iu. au intrat în posesia contractului nr. 20/03 din 20.03.2012, în care au fost menționate date vădit denaturate, precum că SA "Odema", cu sediul în or. Tiraspol, a cumpărat textile în asortiment de la agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&Exp Co." LTD. Contractul nominalizat l-au transmis reprezentanților companiei de brokeri "Declar" SRL, Zgureanu St. și Gojan M. care în baza Contractului de prestare a serviciilor de Broker Vamal nr. 218, din 11.06.2012, au realizat operațiuni de perfectare vamală a mărfurilor și mijloacelor de transport și executarea altor funcții de intermediere în domeniul activității Brokerului vamal, care au întreprins măsuri pentru perfectarea documentelor respective, în vederea asigurării trecerii peste frontiera RM a lotului de marfă indicat, care au perfectat declarațiile vamale cu 3029113459 și 3029113460 din 12.06.2012, unde a fost indicat că destinatarul mărfii este SA "Odema" cu sediul în or. Tiraspol. Ulterior, loturile de marfă au trecut în regiunea autoproclamatei "*Republici Moldovenești Nistrene*", unde Oprean S. a întreprins acțiuni nestabilite de organul de urmărire penală.

Tot Dudco Iu. prin înțelegere prealabilă cu Oprean S., au acționat conform planului criminal creat de către ultimul, conform schemei criminale anterior

create, Oprean S. a expediat din portul maritim al or. Odessa, Ucraina, în adresa "Trimex" SRL, cu mijlocul de transport BH 6599 BX/BH 5427 mărfuri - țesături din fire de filamente sintetice, indicate în invoce nr. ZMC-J-164-2, în valoare 59 686,2 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 718 022 lei și 60 bani, cu greutate de 29 023 kg, invoce, care a fost perfectat de către agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&Exp Co." LTD, cu adresa nr. 1704, 17th Floor, Haizhou International, Shaoxing, Zhe Jiang, China. La 07.08.2012, lotul de marfă indicat a trecut frontiera RM, ajungând la postul vamal Chișinău 3. Oprean S. și Dudco Iu. au intrat în posesia contractului nr. 20/03 din 20.03.2012, în care au fost menționate date vădit denaturate, precum că SA "Odema", cu sediul în or. Tiraspol, a cumpărat textile în asortiment de la agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&Exp Co." LTD, contractul pe care l-au transmis reprezentanților companiei de brokeri "Deklar" SRL, Zgureanu St. și Gojan M. care în baza contractului de prestare a serviciilor de Broker Vamal nr. 218 din 11.06.2012, care urmau să întreprindă măsuri de perfectare a documentelor respective, în vederea asigurării trecerii frontierei RM a lotului de marfă indicat, fiind perfectată declarația vamală cu nr. 3029119678 din 14.08.2012, unde au fost declarat că destinatarul mărfii este SA "Odema" cu sediul în or. Tiraspol. Intențiile lui Dudco Iu. și Oprean S. de a trece prin contrabandă lotul de marfă nu au putut fi realizate, aceasta fiind returnată în Ucraina.

2.1. Prin același act de învinuire, lui Zgureanu St. și Gojan M. le-au fost incriminate comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d), art. 27, 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal.

Astfel, Zgureanu St. și Gojan M. au fost învinuiți că împreună și prin înțelegere prealabilă cu Oprean S. și Dudco Iu. au săvârșit infracțiunea de contrabandă în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe: în perioada nestabilită de organul de urmărire penală, Oprean S. acționând în calitate de autor al infracțiunii, împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Dudco Iu., Zgureanu St. și Gojan M., între care au fost repartizate rolurile și având ca scop trecerea peste frontiera vamală a RM a produselor din textil în asortiment, a creat un plan criminal. La 16.03.2012, Oprean S., în scopul realizării planului său criminal, a înregistrat în autoproclamată "Republica Moldovenească Nistreană", societatea comercială "Trimex" SRL, numărul de înregistrare 01-023-5657, codul fiscal 0200044782, codul fiscal pe teritoriul Republicii 1012615000291, adresa juridică: or. Tiraspol, str. Gvardeiscaia, 29, ap. 68, fiind numit în calitate de director al acesteia. Ulterior, Oprean S., în scopul realizării planului său criminal, a expediat din portul maritim or. Odessa, Ucraina, în adresa SC "Trimex" SRL, cu mijloace de transport BH 6757 H/BH 3305 XP și BH 6599 BX/BH 5427 XP, mărfuri - țesături din fire de filamente sintetice vopsite, indicate în invoce nr. 15/04/12 - MD, în valoare de 64 155 dolari, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 767 165,13 lei, cu greutate de 27 800 kg și indicate invoce nr. 20/04/12-MD, în valoare de 63 771,48 dolari, care conform

cursului oficial al BNM constituia suma de 762 578,99 lei, cu greutatea de 27 136, 80 kg, invoice care au fost perfectate de către agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&EXP Co." LTD, cu adresa nr. 1704, 17th Floor, Haizbvou International, Shaoxing, Zhe Juang, China. La 12.06.2012 lotul de marfă indicat, în valoare totală de 1 529 744,12 lei a trecut frontiera RM, ajungând la postul vamal Chișinău 3.

În circumstanțe nestabilite, cet. Oprean S. și Dudco Iu. au intrat în posesia contractului nr. 20/03 din 20.03.2012, în care au fost menționate date vădit denaturate, precum că SA "Odema", cu sediul în or. Tiraspol, a cumpărat textile în asortiment de la agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&Exp Co." LTD, pe care l-au transmis lui Zgureanu St. și Gojan M., reprezentanților companiei de brokeri "Declar" SRL, care urmau să întreprindă măsuri pentru declararea neautentică a mărfii.

De către Zgureanu St. și Gojan M. au fost perfectate documentele respective, în vederea asigurării trecerii peste frontiera RM a lotului de marfă indicat, fiind perfectate declarațiile vamale cu nr. 3029113459 și 3029113460 din 12.06.2012, unde au fost declarate date neautentice, precum că destinatarul mărfii este SA "Odema" cu sediul în or. Tiraspol. Ulterior, loturile de marfă au trecut în regiunea autoproclamatei "*Republici Moldovenești Nistrene*", unde Oprean S. a întreprins acțiuni nestabilite de organul de urmărire penală.

Zgureanu St. și Gojan M. au fost învinuiți că împreună și prin înțelegere prealabilă cu Oprean S. și Dudco Iu. au săvârșit tentativa de contrabandă în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

Zgureanu St. prin înțelegere prealabilă cu cet. Oprean S., Dudco Iu. și Gojan M. au acționat conform planului criminal creat de către Oprean S., conform schemei criminale anterior create, Oprean S. a expediat din portul maritim al or. Odessa, Ucraina, în adresa SC "Trimex" SRL, cu mijlocul de transport BH 6599 BX/BH 5427 XP, mărfuri - țesături din fire de filamente sintetice, indicate în invoice nr. ZMC-J-1164-2, în valoare 59 686,2 dolari, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 718 022,60 lei, cu greutate de 29 023 kg, invoice care a fost perfectat de către agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&Exp Co." LTD, cu adresa nr. 1704, 17th Floor. Haizhou International, Shaoxing, Zhe Jiang, China. La 07.08.2012 lotul de marfă indicat a trecut frontiera RM, ajungând la postul vamal Chișinău 3. Oprean S. și Dudco Iu. au intrat în posesia contractului nr. 20/03 din 20.03.2012, în care au fost menționate date vădit denaturate, precum că SA "Odema", cu oficiul în or. Tiraspol, a cumpărat textile în asortiment de la agentul economic "Shaoxing County Honglong Imp&Exp Co." LTD, contractul pe care l-au transmis lui Zgureanu St. și Gojan M., reprezentanților companiei de brokeri "Declar" SRL, care urmau să întreprindă măsuri pentru declararea neautentică a mărfii.

De către Zgureanu St. și Gojan M. au fost perfectate documentele respective, în vederea asigurării trecerii frontierei RM a lotului de marfă indicat, fiind

perfectată declarația vamală cu nr. 3029119678 din 14.08.2012, unde au fost declarate date neautentice, precum că destinatarul mărfii este SA "Odema", cu sediul în or. Tiraspol. Intențiile acestora de a trece prin contrabandă de mărfii nu au putut fi realizate, aceasta fiind returnată în Ucraina.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul și avocatul Matusenco I. în numele inculpatului Dudco Iu., care au solicitat:

acuzatorul de stat, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- *Dudco Iu.* să fie condamnat în baza art. 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, la 6 ani închisoare și în baza art. 27, 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, la 4 ani închisoare, iar conform prevederilor art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor să-i fie aplicată pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip închis;

- *Zgureanu St.* să fie condamnat în baza art. 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, la 6 ani închisoare și în baza art. 27, 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, la 4 ani închisoare, iar potrivit prevederilor art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie aplicată pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu executare în penitenciar de tip închis;

- *Gojan M.* să fie condamnat în baza art. 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b) d) Cod penal, la 6 ani închisoare și în baza art. 27, 42 alin. (5), 248 alin. (5), lit. b), d) Cod penal, la 4 ani închisoare, iar conform prevederilor art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie aplicată pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

Cu confiscarea contravalorii bunurilor introduse prin contrabandă în valoare totală de 247 776, 72 lei, în mod solidar de la inculpați.

În motivarea apelului declarat, procurorul a menționat că instanța de judecată nu a apreciat probele prezentate de către partea acuzării, dar a luat în considerație doar declarațiile inculpaților Zgureanu St. și Gojan M., ca probe cu o valoare mai mare decât celelalte probe, examinate în cadrul cercetării judecătorești.

Conform contractului nr. 218 din 11.06.2012, SRL "Declar" s-a obligat să reprezinte interesele agentului economic SC "Trimex" SRL în fața organelor vamale a RM.

Careva împuterniciri de la agentul economic SA "Odema" brokerii vamali din "Declar" SRL, nu au avut niciodată, fapt confirmat însuși de către inculpați.

Conform art. 162 alin. (3) Cod vamal, raporturile dintre brokerul vamal și persoana pe care o reprezenta se stabilesc în baza unui contract, încheiat cu respectarea cerințelor legislației în vigoare, care urmează să prevadă, în mod obligatoriu, tipul de reprezentare. Contractul menționat se prezintă organelor

vamale la cererea acestora și justifică împuternicirile brokerului vamal de a reprezenta declarantul.

În sensul dat, procurorul a invocat că, brokerii vamali Zgureanu St. și Gojan M. nu aveau careva împuterniciri de la SA "Odema", astfel, din numele și pentru interesele acestui agent economic, nu aveau posibilitatea de a depune careva acte la organul vamal al RM.

Nici un martor audiat în ședința de judecată, nu a declarat că mărfurile importante au fost vămuite legal, iar reprezentanții Serviciului vamal au declarat că declarațiile depuse de către brokerii vamali Zgureanu St. și Gojan M. au fost perfectate în regim obișnuit, la momentul depunerii declarației nu au fost depistate careva ilegalități.

Prin interceptarea convorbirilor telefonice între figuranții cauzei penale Dudco Iu., Oprean S., Gojan M. și Zgureanu St. s-a constatat că aceștia cunoșteau despre caracterul ilegal al tranzacțiilor, inclusiv despre faptul că SA "Odema" a transmis careva împuterniciri să fie vămuite mărfurile în locul agentului economic "Trimex".

avocatul în numele inculpatului Dudco Iu. casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința inculpatului.

În motivarea apelului declarat, partea apărării a menționat că, fapta imputată inculpatului a fost expusă într-o formă neclară nefiind elucidate mijloacele prin care a fost săvârșită fapta infracțională, modalitatea de săvârșire, consecințele săvârșirii faptei infracționale precum și caracterul ei.

Instanța de fond nu s-a expus asupra cererii înaintate de către apărare vizând încetarea urmăririi penale pe motivul omiterii termenului de menținere în calitate sa de bănuț și anume apărarea a expus prin cerere formulată, că: Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23.11.2010, textul art. 63 alin. (6) CPP, care prevedea până la 23.11.2010, că după încetarea calității de bănuț persoana poate fi pusă sub învinuire dacă ulterior se acumulează probe suficiente sau apar circumstanțe noi, a fost declarat neconstituțional.

Astfel, calitatea de bănuț inculpatul Dudco Iu. a căpătat-o cu mult înaintea cunoașterii lui prin ordonanță, statutul de bănuț fiind din momentul pornirii urmăririi penale (17.01.2012) sau, alternativ, din momentul emiterii ordonanței de efectuarea percheziției domiciliului din 25.10.2012, inclusiv și a percheziției efectuate în data de 26.10.2012 (anexă la materialele cauzei penale). Deci aici rezultă incontestabil, că la emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale din 17.10.2012, se cunoștea numele și funcția celora la care se indica ca fiind persoanele ce au săvârșit actul de contrabandă. Deși urmărirea penală s-a pornit fără indicarea numelor persoanelor implicate, este evident că la momentul pornirii procesului penal OUP cunoștea cercul bănuțiilor, numele, funcția deținută și circumstanțele cazului. La data de 26.10.2012, s-au efectuat acțiuni percheziție a domiciliului lui Dudco Iu., în acest sens, OUP a accesat datele cu caracter personal a lui Dudco Iu. Potrivit art. 63 alineat (1) CPP, bănuțul este

persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune, până la punerea ei sub învinuire.

Cu referire la complicitatea imputată, partea apărării a menționat că, acuzarea nu a definit ce fel de complicitate a fost determinată prin probe cea simplă sau cea complexă și respectiv prin actul de acuzare nu este clar acțiunea fiecărui din parte cu referire la comiterea actului infracțional.

Totodată, fiind efectuată o analiză a tuturor declarațiilor depuse de către martorii dați la faza urmăririi penale cât și în instanța de judecată se constată doar singurul fapt, toate declarațiile sunt formate doar pe presupuneri iar persoana directă fiind Oprean S. dar nu Dudco Iu.

Astfel în instanța de judecată martorii interpretați la probarea acuzării nu au relatat despre implicarea lui Dudco Iu. la săvârșirea actului infracțional.

Instanța de fond la adoptarea sentinței de condamnare nu a făcut o analiză a probelor, axându-se doar consemnarea acestora prin simpla enumerare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2015, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Audiind participanții la proces, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, sub toate aspectele complet și obiectiv, cercetând suplimentar probele administrate de prima instanță și apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării, conform propriei convingeri, instanța de apel a conchis că apelurile declarate urmează a fi respinse ca nefondate, cu menținerea în vigoare a sentinței.

5.1. Cu referire la vinovăția inculpatului Dudco Iu., instanța de apel a remarcat că, instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de către acesta, or, prima instanță în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4), 101 Cod procedură, a dat o apreciere juridică corectă probelor examinate, corect a ajungând la concluzia de a încadra acțiunile lui Dudco Iu. în baza art. 42 alin. (5), 248 alin. (5), lit. b) și d), 27, 42 alin. (5), 248 alin. (5), lit. b) și d) Cod penal.

Astfel, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual penale privind administrarea probelor.

Argumentele inculpatului Dudco Iu. privind nevinovăția sa de comiterea infracțiunii înscrinate, nu și-au găsit confirmare atât în instanța de fond cât și instanța de apel. Fapta săvârșită de el a fost dovedită prin declarațiile martorilor: Finciuc D., Lucic D., Tereșnco Sv. și Loghinova V., relatate la faza urmăririi penale și în instanța de fond, cât și prin probele anexate la dosar, cercetate și verificate în instanța de apel.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile apărătorului cu privire la

încetarea urmăririi penale din motivul că, calitatea de bănuît inculpatul Dudco Iu. a căpătat-o cu mult înainte recunoașterii acestuia prin ordonanța procurorului, or, potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale din 17.10.2012 (f.d. 1, vol. I), cauza penală a fost pornită pe faptul comiterii unei infracțiuni și nu în privința unei persoane, respectiv cauza a fost pornită pe fapt și nu pe persoană. În speță organul de urmărire penală în intervalul de timp de la emiterea ordonanței de pornirea a urmăririi penale și până la emiterea ordonanței de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuît a avut suficient timp centru a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuîtului, or, pentru recunoașterea persoanei în calitate de bănuît și ulterior înaintarea unei învinuiri organul de urmărire penală urmează a avea suficiente temeiuri și probe.

În sensul dat urmează a fi reținut că legislația procesual penală nu specifică termenul concret sau perioada în care organul de urmărire penală urmează să recunoască persoana în calitate de bănuît din momentul pornirii urmăririi penale pe faptă.

5.2. Cu referire la apelul acuzatorului de stat, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a emis o sentință de achitare în privința inculpaților Zgureanu St. și Gojan M., or, acțiunile acestora nu constituie elementele constitutive ale unei infracțiuni, acuzarea nu a prezentat probe verosimile care ar confirma faptul că inculpații au încălcat careva prevederi ale legii, deoarece ei au acționat conform prevederilor Codului vamal, contractului de prestări servicii de broker, în baza documentelor prezentate de către Oprean S. și Dudco Iu. au îndeplinit declarațiile vamale, pe care le-au prezentat organelor vamale, declarațiile vamale au fost acceptate, validate de organul vamal și marfa a fost vămuită, ei nu aveau de unde să cunoască care sunt intențiile lui Oprean S. și Dudco Iu. și ce urmau ei să facă cu marfa după vămuire.

Instanța de apel a conchis că, învinuirea adusă inculpaților este combătută prin faptul că însăși acuzarea indică că contractul comercial, a fost transmis de către Dudco Iu. și Oprean S. lui Zgureanu St. și Gojan M. la 14.08.2012, când de către aceștia a fost perfectată declarația vamală nr. 3029119678 în scopul declarării mărfurilor în formă de țesături din fire discontinue din poliester amestecate în cantitate de 29023 kg, la prețul de 59686 dolari USD sau 718022 lei, indicând de asemenea date neautentice, precum, că destinatarul mărfurilor este SA "Odema", or Tiraspol.

Totodată, instanța de apel a statuat că, Zgureanu St. și Gojan M. nu aveau obligația să constate falsul contractului, deoarece conform *pct. 2.1.5 al contractului nr. 218* comanditarul avea obligația sa asigure veridicitatea documentelor și informațiilor prezentate la vămuirea mărfurilor. Astfel obligația de a prezenta documente veridice la declararea și vămuirea mărfurilor era a agentului economic importator, Gojan M. a aplicat scutirile respective în baza HG nr. 1001.

Organul vamal nu a acceptat scutiile aplicate de Gojan M. și despre aceasta a fost informat Dudco Iu., care se ocupa cu prezentarea documentelor din partea importatorului. După aceasta a fost prezentat contractul nr. 12-24 din 15.06.2012 dintre "Odema" SA și "Trimex" SRL, potrivit căruia "Odema" SA, urma sa producă confecții din materia primă prezentată de "Trimex" SRL și scrisoarea din 15.06.2012, din numele "Odema" SA, potrivit căreia destinatarul mărfurilor ar fi "Odema" SA.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate declară recursuri ordinare procurorul și avocatul Jigău R. în numele inculpatului Dudco Iu., care solicită:

acuzatorul de stat, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar, acuzatorul de stat invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel, *descrise la pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar, menționând că, hotărârile instanțelor de fond sunt neîntemeiate și ilegale în partea achitării inculpaților Zgureanu St. și Gojan M. și stabilirii pedepsei lui Dudco Iu.

Instanța de judecată a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor înscrinate, ori nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apel.

În speță instanțele de judecată au încălcat prevederile art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de judecată la pronunțarea sentinței de achitare are obligația de a indica motivele pentru care sunt respinse probele aduse în sprijinul acuzării.

Conform contractului nr. 218 din 11.06.2012, SRL "Declar" s-a obligat să reprezinte interesele agentului economic "Trimex" SRL în fața organelor vamale din RM, careva împuterniciri de la agentul economic SA "Odema", brokerii vamali din SRL "Declar", nu au avut, fapt confirmat de către inculpați.

Conform art. 162 alin. (3) Cod vamal, raporturile dintre brokerul vamal și persoana pe care o reprezintă se stabilesc în baza unui contract, încheiat cu respectarea cerințelor legislației în vigoare, care urmează să prevadă, în mod obligatoriu, tipul de reprezentare. Contractul menționat se prezintă organelor vamale la cererea acestora și justifică împuternicirile brokerului vamal de a reprezenta declarantul.

Astfel, rezultă că brokerii vamali Zgureanu St. și Gojan M. nu aveau careva împuterniciri de la SA "Odema" și prin urmare, nu aveau posibilitatea de a depune careva acte la organul vamal al RM, din numele și pentru interesele agentului economic.

Nici un martor audiat în ședința de judecată, nu a declarat că mărfurile importate au fost vămuite legal, iar reprezentanții Serviciului vamal au declarat că declarațiile vamale depuse de către brokerii vamali Zgureanu St. și Gojan M. au fost perfectate în regim obișnuit, la momentul depunerii declarației nu au fost depistate careva ilegalități.

Prin interceptarea convorbirilor telefonice între figuranții cauzei penale Dudco Iu., Oprean S. Gojan M. și Zgureanu St., s-a constatat că aceștia cunoșteau despre caracterul ilegal al tranzacțiilor, inclusiv despre faptul că SA "Odema", nu a transmis careva împuterniciri să fie vămuite mărfurile în locul agentului economic SRL "Trimex".

Instanța de judecată a apreciat drept veridice în exclusivitate pledoaria avocatului inculpaților și declarațiile acestora, care au avut un caracter de apărare și implicit de înlăturarea a acestora de răspunderea penală.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului Dudco Iu. acuzatorul de stat a menționat că, instanța de apel s-a limitat doar la descrierea prevederilor art. 7, 61, 75-77, 90 Cod penal, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală.

Conform textului alin. (1) art. 90 Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie arătate în decizie.

Ținând cont de cele expuse precum și faptul că instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, aceasta eronat a conchis că corectarea lui Dudco Iu. este posibilă fără izolarea lui de societate.

avocatul Jigău R. în numele inculpatului Dudco Iu., invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, casarea acestora în partea condamnării inculpatului și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului ordinar, avocatul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în apel, *descrie la pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar, menționând că, instanțele inferioare au dat o apreciere eronată probelor din dosar, fapt ce a dus la soluționarea incorectă a cauzei penale și calificarea eronată a acțiunilor inculpatului.

Potrivit materialelor cauzei, acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra vinovăția lui Dudco Iu., intenția acestuia de a fraudă.

Partea acuzării nu a definit și nici nu a stabilit care a fost rolul lui Dudco Iu. la săvârșirea acestor infracțiuni, care anume acțiuni le-a săvârșit acesta pentru a duce la bun sfârșit infracțiunea încriminată, cunoștea oare inculpatul despre acțiunile și faptele săvârșite de către Oprean S. etc.

Potrivit constatărilor instanțelor de fond, episodul de întocmire și depunere la postul vamal Chișinău 3 a declarației vamale cu nr. 3029119678 din 14.08.2012, nu poate fi considerate ca infracțiune, deoarece mărfurile date au fost declarate, însă, organul vamal nu a acceptat vămuirea.

Or, în cazul existenței infracțiunii organul de urmărire penală al Serviciului vamal dispunea reținerea mărfurilor, recunoașterea ca corp delict și păstrarea lor până la examinarea cauzei în instanța de judecată în eventualitatea aplicării confiscării speciale.

Astfel, în cazul în care instanța constată că o anumită faptă/episod nu poate

fi considerat infracțiune ori lipsesc semnele constitutive ale infracțiunii condamnarea unui persoane pe această faptă este ilegală. În speță inculpatul a fost condamnat pentru acest episod pe care instanțele judecătorești nu l-a considerat ca fiind infracțiune.

Cât privește săvârșirea de către Dudco Iu. a faptelor încriminate în vederea asigurării trecerii frauduloase peste frontiera RM a lotului de marfă indicat, în declarațiile vamale a nr. 3029113459 și 3029113460 din 12.06.2012, conform învinuirii rezultă că s-ar fi declarat neautentic destinatarul mărfurilor, dar acest semn nu include în sine "*declararea neautentică a documentelor*".

În ședința de judecată în instanța fond și în apel s-a stabilit că mărfurile sau declarat și vămuit legal. În privința mărfurilor au fost întocmite declarațiile vamale cu nr. 3029113459 și 3029113460 din 12.06.2012, care au fost validate de către organul vamal la biroul vamal Chișinău, inclusiv a fost acceptat și înlocuirea destinatarului mărfii în SA "Odema", iar ulterior mărfurile sau declarat și vămuit și în or. Tiraspol. Cazuri de schimbare a destinatarului sunt frecvente, mai ales că în cazul de față actele erau autorizate cu conducerea Biroului vamal și mărfurile urmau după aceasta a fi vămuite în or. Tiraspol.

Totodată, mărfurile indicate în declarațiile vamale cu nr. 3029113459 și 3029113460, din 12.06.2012, au ajuns la destinație, iar la ziua prezentării declarațiilor vamale cu nr. 302911345, 3029113460 (data de 12.06.2012) compania "Trimex" SRL, oricum era scutită, potrivit pct. 1 al HG nr. 1001 din 19.09.2001, de la achitarea plăților vamale cu excepția plăților pentru proceduri vamale, plăți pe care le-a achitat.

La fel, automobilele cu marfa declarată au fost îndreptate, însoțite la postul vamal interne "Hîrbovăț" prin care au fost trecute în raionale din stânga Nistrului. Drept confirmare că unitățile de transport în cauză cu marfa vămuită la biroul vamal Chișinău au fost vămuite și la "vama Tiraspol", servește faptul, că la 19.06.2012, au fost perfectate, prezentate și validate declarațiile vamale de import 010957 și 010958, cu achitarea plăților vamale convenite, astfel, mărfurile au ajuns la destinație, pe teritoriul necontrolat de autoritățile constituționale și au trecut procedura de vămuire.

Faptul că la biroul vamal Chișinău s-a declarat destinatar SA "Odema", iar în Tiraspol destinatar acelorași mărfuri s-a declarat "Trimex" SRL, nu poate fi imputată lui Dudco Iu., deoarece el nu avea de unde să cunoască că declarantul "Trimex" SRL, a reziliat contractul cu SA "Odema" și nici nu poate purta răspundere deoarece de toate actele se ocupa Oprean S., iar Dudco Iu. era doar angajat ca șofer și a prezentat brokerilor vamali acte de expertiză a mărfurilor din numele companiei "Trimex" SRL, fapt care se confirmă prin declarațiile sale și a martorilor: Finic D., Lucie D., Loghinova V. și Tereșenco Sv., precum și de declarațiile lui Zgureanu St. și Gojan M.

La fel, prin declarațiile vamale nr. 3029113459 și 3029113460 după cantitate, valoare, originea mărfurilor, gen, cod tarifar, mărfurile au fost declarate corect, de aceea lipsesc probe că ar fi avut loc o declarare neautentică în documentele vamale și alte documente de trecere a frontierei, așa cum prevede dispoziția art. 248 Cod penal, astfel, nu este clar ce a avut în vedere acuzarea prin "*trecerea peste*

frontiera vamală”, or, la intrarea în RM, mărfurile au fost declarate corect. Dacă s-a avut în vedere prin *”trecerea peste frontiera vamală”*, trecerea din RM în regiunea din stânga Nistrului, apoi este evident că pe perimetrul râului Nistru nu există frontiera vamală.

Partea acuzării nu a dovedit prin nici o probă că Dudco Iu. a cunoscut despre faptul că contractul nr. 20/03 din 20.03.2012, conținea date denaturate sau avea posibilitatea să cunoască sau să verifice datele conținute în contractul prezentat, or, din declarațiile martorului Tereșenco Sv. toate negocierile cu SA *”Odema”*, erau purtate de către Oprean S., iar pe Dudco Iu. nu l-ar fi văzut.

6.1. Asupra recursului ordinar declarat de către acuzatorul de stat au depus referință inculpatul Gojan M. și avocatul acestuia, Briceac A. și avocatul Ciubuc Gr. în numele inculpatului Zgureanu St., care au solicitat respingerea acestuia ca inadmisibil și menținerea în vigoare a hotărârii contestate.

7. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelurilor declarate.

În esență, potrivit argumentelor invocate de recurenți se constată că aceștia formulează critici împotriva deciziei instanței de apel, în particular referindu-se la erorile prevăzute la pct. 6), 10) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală. Or, procurorul invocă că instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul celor prezentate de partea acuzării, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților Zgureanu St. și Gojan M. în comiterea infracțiunilor imputate și nu și-a motivat pe deplin concluzia privind aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, în privința inculpatului Dudco Iu., iar avocatul acestuia menționează că, în general instanțele greșit au dispus condamnarea lui în baza art. 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d), 27, 42 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, deoarece acțiunile acestuia nu poartă un caracter penal și nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

Sub acest aspect, se constată, că argumentele invocate de recurenți în recursurile declarate își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuate în cauză, inclusiv sub aspectul că judecând apelurile, instanța de judecată nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și nu s-a pronunțat

argumentat asupra tuturor probelor prezentate de partea acuzării, lăsând fără careva apreciere: - *contractul nr. 218 din 11 iunie 2012 de prestare a serviciilor de Broker Vamal (f.d. 157-159, vol. II)*, potrivit căruia, SRL "Declar" avea contract cu SRL "Trimex" să-i reprezinte interesele în fața organelor vamale ale RM, însă cu SA "Odema" nu avea încheiat nici un acord în acest sens; stenograma înregistrărilor interceptării convorbirii purtate de între Dudco Iu., Oprean S., Gojan M. și Zgureanu St. (f.d. 198-249, vol. I), rezultă că aceștia cunoșteau despre caracterul ilegal al tranzacțiilor, inclusiv despre faptul că SA "Odema" nu a transmis careva împuterniciri să fie vămuite mărfurile în locul agentului economic "Trimex" SRL.

La fel, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra legalității modificării prin actul de inspecție a destinatarului în "Odema" SRL, iar "Trimex" SRL nu era înregistrat ca producător și asupra faptului că declarațiile vamale au fost perfectate în ziua de odihnă.

În continuare, analizând decizia recurată Colegiul lărgit constată că instanța de apel doar a descris declarațiile: *martorului Tereșenco Sv.* (contabil-șef SA "Odema"), potrivit căroră, "(...) la 15.06.2012, între SRL "Trimex" și SA "Odema" a fost încheiat contractul nr. 12-24, de antrepriză de confecționare din materie primă furnizată de SRL "Trimex", care prevedea că SA "Odema" își asumă obligația de a presta servicii de fabricare a hainelor pentru SRL "Trimex", iar ultimul s-a obligat să livreze material la prima necesitate. Însă, contractul încheiat nu prevedea care marfă va fi prestată, sortimentul de mărfuri de obicei se indică într-o anexă la contract, ceea ce nu a fost prezentat. După semnarea contractului, careva mărfuri pentru prelucrare de la SRL "Trimex", nu a parvenit. La 20.06.2012, în adresa SA "Odema" a parvenit o scrisoare de la Oprean S. prin care ultimul și-a exprimat dezacordul de a îndeplini condițiile contractuale încheiate între părți, fiind achitată penalitatea de 2%, din suma stabilită în contract. Nu cunoaște firma SRL "Declar". SA "Odema" nu a încheiat nici un contract cu firma chinezească "Shaoxing Countrz Kong-Long IMP-Exp Co" LTD". Contractul anexat la materialele contractului, (f.d. 55-56, vol. II), nu a fost încheiat de SA "Odema", nu a fost semnat de directorul SA "Odema" și nu este aplicată ștampila în original. SA "Odema" nu a expediat nici o scrisoare în adresa biroului vamal prin care ar solicita ca mărfurile parvenite de la SRL "Trimex" să fie devamate pe numele SA "Odema". Scrisoarea de ieșire nu este semnată de reprezentantul SA "Odema". Ștampila aplicată pe contractul din 20.03.2012 și scrisoarea de la (f.d. 24, vol. II) după formă și conținut aparține SA "Odema", dar este o copie, nu este originalul. Toate actele, scrisorile care sunt pe suport de hârtie eliberate de SA "Odema" sunt pe antet. Ștampila SA "Odema" se află în safeul lui Tereșenco Sv., se aplică doar în prezența ei. SA "Odema" nu a avut niciodată încheiat vre-un contract de import al mărfurilor cu careva firmă chineză. Firma nu a fost contactată nici o dată de brokeri vamali cu întrebări, probleme, referitoare la devamarea mărfurilor în perioada 15.06-08.2012" (f.d.31,32, vol. IV); *martorului Lucic D.*, potrivit căroră, în declarațiile vamale s-au efectuat modificări. Gojan M. i-a spus că, s-a schimbat destinatarul mărfii SRL "Trimex" în SA "Odema", deoarece prima nu era înregistrată ca producător (f.d. 5, vol. IV); *martorului Finciuc D.*, potrivit căroră, specialistul în domeniul vămuirii Gojan M., care a depus declarațiile vamale, a spus că sunt necesare documente suplimentare pentru confirmarea scutirilor vamale (f.d. 245, 246, vol. III), fără a le analiza în coroborare cu celelalte probe cercetate în

ansamblu și fără a se pronunța asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel a tras o concluzie pripită privind respingerea apelurilor, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Generalizând cele menționate mai sus, instanța de recurs constată că, în speță, instanța de apel și-a motivat insuficient decizia pronunțată și aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar argumentele acuzatorului de stat referitor la faptul că instanța de apel nu a dat o apreciere tuturor probelor administrate în cauză, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, și-au găsit confirmare.

Totodată, recursul declarat de avocat în numele inculpatului la fel urmează a fi admis, deoarece indică asupra unei situații identice cu cea din recursul procurorului și anume aprecierea probelor.

Așadar, Colegiul constată, că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a respectat cerințele de judecare a apelului prevăzute în art. 414 Cod de procedură penală, precum și nu a ținut cont de dispozițiile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin urmare temeiul invocat de recurenți, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume hotărârea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, persistă în cauză.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, se casează hotărârea atacată și se dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentându-și clar concluziile în decizia adoptată.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivel Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie și avocatul Jigău Radu în numele inculpatului Dudco Iuri, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Dudco Iuri, Gojan Maxim și Zgureanu Stanislav* și dispune rejudecarea cauzei în ordine

de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 16 martie 2017.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti
Petru Moraru
Nadejda Toma